

## Spis treści

|                                                                                                                                                                                                        |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Rozdział I. Lista płac – wyliczenia wartości od brutto do netto (stosunek pracy).....                                                                                                                  | 5   |
| 1.1. Technika naliczania listy płac dla pracownika – ujęcie teoretyczne .....                                                                                                                          | 11  |
| 1.2. Lista płac krok po kroku .....                                                                                                                                                                    | 12  |
| 1.3. Przychód a lista płac .....                                                                                                                                                                       | 23  |
| 1.4. PPK na liście płac .....                                                                                                                                                                          | 26  |
| 1.5. Składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne – najważniejsze informacje do list płac .....                                                                                                      | 29  |
| 1.6. Zaliczka na podatek na liście płac .....                                                                                                                                                          | 49  |
| 1.7. Przychody zwolnione od podatku i składek .....                                                                                                                                                    | 60  |
| 1.8. Składki na FP (w tym FS), FGŚP i FEP – najważniejsze informacje.....                                                                                                                              | 68  |
| 1.8.1. Fundusz Pracy .....                                                                                                                                                                             | 68  |
| 1.8.2. Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych .....                                                                                                                                            | 70  |
| 1.8.3. Zwolnienia z opłacania składek na FP (w tym FS) i FGŚP .....                                                                                                                                    | 71  |
| 1.8.4. Fundusz Emerytur Pomostowych .....                                                                                                                                                              | 74  |
| 1.8.5. Fundusz Solidarnościowy – wcześniej Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych .....                                                                                               | 77  |
| Rozdział II. Minimalne wynagrodzenie za pracę .....                                                                                                                                                    | 78  |
| 2.1. Płaca minimalna – ujęcie teoretyczne.....                                                                                                                                                         | 78  |
| 2.2. Płaca minimalna – ujęcie praktyczne.....                                                                                                                                                          | 80  |
| 2.3. Minimalna podstawa zasiłkowa.....                                                                                                                                                                 | 82  |
| 2.4. Wyrównanie do wynagrodzenia minimalnego.....                                                                                                                                                      | 85  |
| 2.5. Wpływ wynagrodzenia minimalnego na wysokość należności pracowniczych .....                                                                                                                        | 86  |
| Rozdział III – Składniki wynagrodzeń na liście płac pracownika .....                                                                                                                                   | 89  |
| 3.1. Obligatoryjne składniki wynagrodzeń.....                                                                                                                                                          | 89  |
| 3.1.1. Wynagrodzenie za pracę .....                                                                                                                                                                    | 89  |
| 3.1.2. Wynagrodzenie za przestój.....                                                                                                                                                                  | 94  |
| 3.1.3. Wynagrodzenie za czas dyżuru .....                                                                                                                                                              | 95  |
| 3.1.4. Wynagrodzenie za czas opieki nad dzieckiem .....                                                                                                                                                | 97  |
| 3.1.5. Wynagrodzenie za czas zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy.....                                                                                                                             | 98  |
| 3.1.6. Odprawy i odszkodowania .....                                                                                                                                                                   | 99  |
| 3.1.7. Odprawa emerytalna lub rentowa .....                                                                                                                                                            | 100 |
| 3.1.8. Odprawa z tytułu rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących pracodawcy .....                                                                                                             | 101 |
| 3.1.9. Odszkodowanie z tytułu skrócenia okresu wypowiedzenia .....                                                                                                                                     | 102 |
| 3.1.10. Odprawa pośmiertna.....                                                                                                                                                                        | 102 |
| 3.1.11. Odprawa z tytułu powołania do wojska – uchylenie obowiązku pracodawcy .....                                                                                                                    | 103 |
| 3.1.12. Zwolnienie z tytułu działania siły wyższej w pilnych sprawach rodzinnych.....                                                                                                                  | 103 |
| 3.2. Fakultatywne składniki wynagrodzeń.....                                                                                                                                                           | 106 |
| Rozdział IV – Ustalanie wynagrodzenia za część miesiąca .....                                                                                                                                          | 113 |
| 4.1. Nieobecności spowodowane chorobą .....                                                                                                                                                            | 113 |
| 4.2. Absencje inne niż „chorobowe” .....                                                                                                                                                               | 116 |
| 4.3. Zmniejszanie wynagrodzenia za czas absencji „chorobowej” i innej niż „chorobowa” .....                                                                                                            | 119 |
| 4.4. Zmniejszanie wynagrodzenia za przepracowaną część miesiąca w przypadku choroby i zmiany stawki wynagrodzenia w trakcie miesiąca, a także korzystania z różnych nieobecności w danym miesiącu..... | 123 |
| Rozdział V – Praca w porze nocnej.....                                                                                                                                                                 | 130 |
| Rozdział VI – Praca w godzinach nadliczbowych .....                                                                                                                                                    | 134 |
| 6.1. Wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych.....                                                                                                                                             | 134 |
| 6.2. Dodatki za pracę w godzinach nadliczbowych.....                                                                                                                                                   | 135 |
| 6.3. Niepełny wymiar czasu pracy a praca w godzinach nadliczbowych.....                                                                                                                                | 140 |
| 6.4. Dodatek do wynagrodzenia jak za pracę w godzinach nadliczbowych .....                                                                                                                             | 140 |
| 6.5. Ryczałt za pracę w godzinach nadliczbowych .....                                                                                                                                                  | 141 |

|                                                                                                                                 |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Rozdział VII – Wynagrodzenie urlopowe .....                                                                                     | 145 |
| 7.1. Wynagrodzenie za urlop wypoczynkowy .....                                                                                  | 145 |
| 7.2. Wynagrodzenie za czas zwolnienia od pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia – zwanego „urlopem okolicznościowym” .....  | 155 |
| 6.1. Różnice i podobieństwa w sposobie ustalenia wynagrodzenia za czas urlopu wypoczynkowego i „urlopu okolicznościowego” ..... | 158 |
| Rozdział VIII – Ekwivalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy .....                                                | 161 |
| 8.1. Podstawa do wyliczania ekwiwalentu urlopowego .....                                                                        | 161 |
| 8.2. Współczynnik urlopowy .....                                                                                                | 166 |
| 8.3. Odprawy i odszkodowania .....                                                                                              | 172 |
| Rozdział IX – Świadczenia pieniężne z ubezpieczenia społecznego, czyli wynagrodzenie chorobowe i zasiłki na listach płac .....  | 175 |
| 9.1. Wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy .....                                                                          | 175 |
| 9.2. Podstawa wymiaru wynagrodzenia chorobowego .....                                                                           | 177 |
| 9.3. Zasiłek chorobowy .....                                                                                                    | 183 |
| 9.4. Zasiłek chorobowy po ustaniu zatrudnienia .....                                                                            | 186 |
| 9.5. Okres zasiłkowy w praktyce .....                                                                                           | 187 |
| 9.6. Podstawa zasiłkowa w praktyce .....                                                                                        | 190 |
| 9.6.1. Uzupełnianie wynagrodzenia stałego .....                                                                                 | 195 |
| 9.6.2. Uzupełnianie wynagrodzenia zmiennego .....                                                                               | 195 |
| 9.6.3. Wynagrodzenie za niepełne miesiące pracy .....                                                                           | 198 |
| 9.6.4. Zmiana warunków pracy polegająca na zmianie wymiaru czasu pracy pracownika .....                                         | 199 |
| 9.6.5. Przerwa w pracy a podstawa wymiaru zasiłku .....                                                                         | 201 |
| 9.6.6. Premie i inne składniki w podstawie zasiłkowej .....                                                                     | 201 |
| 9.6.7. Wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych w podstawie zasiłkowej .....                                            | 205 |
| 9.6.8. Przychód z umów cywilnoprawnych zawieranych z własnym pracownikiem w podstawie zasiłkowej .....                          | 206 |
| Rozdział X – Potrącenia i odliczenia na liście płac .....                                                                       | 211 |
| 10.1. Potrącenia bez zgody pracownika .....                                                                                     | 212 |
| 10.1.1. Granice potrąceń .....                                                                                                  | 212 |
| 10.1.2. Kwoty wolne od potrąceń .....                                                                                           | 213 |
| 10.2. Potrącenia za zgodą pracownika .....                                                                                      | 217 |
| 10.3. Odliczenia od wynagrodzenia .....                                                                                         | 217 |
| 10.4. Potrącenia z zasiłków .....                                                                                               | 218 |
| 10.5. Egzekucja ze świadczeń socjalnych wypłacanych pracownikom .....                                                           | 220 |
| 10.6. Zajęcia wynagrodzeń uzyskiwanych z wykonywania umów cywilnoprawnych .....                                                 | 221 |
| Rozdział XI – Listy płac dla osób niebędących pracownikami .....                                                                | 222 |
| 11.1. Umowa zlecenia .....                                                                                                      | 222 |
| 11.2. Umowa o dzieło .....                                                                                                      | 225 |
| 11.3. Lista płac dla zleceniobiorców i dzielobiorców w praktyce .....                                                           | 225 |
| 11.4. Naliczanie wynagrodzenia zleceniobiorcy .....                                                                             | 230 |
| 11.4.1. Krok 1. Obliczenie składek na ubezpieczenia społeczne finansowanych ze środków zleceniobiorcy .....                     | 230 |
| 11.4.1.1. Umowa zlecenia z uczniem/studentem do 26. roku życia .....                                                            | 231 |
| 11.4.1.2. Umowa zlecenia zawarta z pracownikiem innego zakładu pracy .....                                                      | 231 |
| 11.4.1.3. Umowa zlecenia przy zbiegu tytułów do ubezpieczeń .....                                                               | 232 |
| 11.4.1.4. Umowa zlecenia zawarta z emerytem lub rencistą .....                                                                  | 232 |
| 11.4.1.5. Kilka umów zlecenia .....                                                                                             | 232 |
| 11.4.2. Krok 2. Obliczenie składki na ubezpieczenie zdrowotne .....                                                             | 232 |
| 11.4.3. Krok 3. Obliczenie zaliczki na podatek dochodowy .....                                                                  | 233 |
| 11.4.4. Krok 4. Obliczenie wynagrodzenia do zapłaty .....                                                                       | 235 |
| 11.4.5. Krok 5. Obliczenie kosztów zleceniodawcy – składki społeczne, FP i FGŚP .....                                           | 235 |
| 11.5. Zasady ustalania podstawy wymiaru zasiłku zleceniobiorców .....                                                           | 237 |
| 11.6. Naliczanie wynagrodzenia wykonawcy umowy o dzieło .....                                                                   | 239 |
| 11.7. Wynagrodzenie dla członka zarządu powołanego na podstawie uchwały .....                                                   | 241 |
| 11.8. Wynagrodzenie dla członka rady nadzorczej .....                                                                           | 242 |
| Rozdział II – Schematy – czyli graficzna postać płac .....                                                                      | 245 |
| 2.1. Metoda 5 kroków na listach płac – schemat .....                                                                            | 245 |
| 2.2. Metoda 5 kroków na listach płac – tabela .....                                                                             | 248 |
| 2.3. Ryczałt za używanie samochodu prywatnego do celów służbowych – część miesiąca – schemat .....                              | 252 |
| 2.4. Ryczałt za używanie samochodu służbowego do celów prywatnych – część miesiąca – schemat .....                              | 253 |
| 2.5. Wyliczanie pomniejszania stałej stawki miesięcznej – schemat .....                                                         | 254 |
| 2.6. Wyliczanie wynagrodzenia normalnego i dodatków za nadgodziny – schemat .....                                               | 255 |
| 2.7. Wyliczanie wartości dodatku za pracę w porze nocnej – schemat .....                                                        | 256 |
| 2.8. Wyliczanie wartości wynagrodzenia urlopowego ze składników zmiennych – schemat .....                                       | 257 |
| 2.9. Wyliczenie wartości wynagrodzenia za czas nieobecności np. „urlop okolicznościowy” – schemat .....                         | 258 |
| 2.10. Wyliczenie ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy – schemat .....                                  | 259 |
| 2.11. Wyliczanie wartości odpraw/odszkodowań miesięcznych – schemat .....                                                       | 260 |